

Génesis

1-11

en el mixteco
de Ixtayutla

LigaBíblica®
INTERNACIONAL

Primera edición
Génesis
en el mixteco de Ixtayutla
vmj 19-021 1C

© 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tutu Génesis

Kivi isava'a Ndyoo ñayíví

- 1** ¹ Cha-kumañi-ka koo ñayíví ta isava'a Ndyoo andivi ta ñu'u ñayíví.
- ² Ta ñu'u ñayíví ña-tuvi ku'va kaa-chi ta ña-tuvi cha-iyó nuu-chi.
Ta cha-ñaa iyo nuu ndutyañu'u.
Ta Tatyí Ii Ndyoo ichikanuu siki ndutyañu'u.
- ³ Yukuan ta ika'an Ndyoo ta katyi-ra:
“Koo cha-ndichin.”
Yukuan ta ichikoo cha-ndichin.
- ⁴ Ta indye'e-ra tyi va'a kaa cha-ndichin ta isakoo siin-ra cha-ñaa.
- ⁵ Yukuan ta cha-ndichin isakunañi-ra “kivi”,
ta cha-ñaa isakunañi-ra “ñuu”.
Yukuan ta ikuaa ñayívi ta ituvi inka kivi, yukuan kivi kivi kunuu.
- ⁶ Yukuan ta ika'an-ra ta katyi-ra:
“Koo xa'ñu ndutya, tyi koo siin-chi.”
- ⁷ Ta isava'a-ra xa'ñu ndutya,
ta isakoo siin-ra ndutya ityi vee ta ityi siki.
Ta takuan ikuvi.
- ⁸ Ta xa'ñu ndutya isakunañi-ra “andivi”.
Ta ikuaa ñayívi ta ituvi inka kivi,
yukuan kuu kivi ku'uvi.
- ⁹ Yukuan ta ika'an Ndyoo ta katyi-ra:

“Ndu'iin nuu kuaki'i ndutya iyo ityi vee, tyi koo ñu'u ityi.”

Ta takuan ikuvi.

- 10 Ta nuu ityi isakunañi-ra “ñu'u” ta nuu indu'iin ndutya isakunañi-ra “ndutyañu'u”.

Yukuan ta indye'e-ra tyi va'a ichinu tyiñu isa'a-ra.

- 11 Yukuan ta ika'an-ra chii ñu'u ñayíví ta katyi-ra: “Ka'ndi tandi'i nuu yutun, yuva ta ku'u.”

Ta ta'an ta'an nuu-tun ku'va-tun ku'va kaa chiti-tun. Ta takuan ikuvi.

- 12 Yukuan ta ikicha'a ka'ndi tandi'i nuu yutun, yutun kuaku'va chiti ndyi'i ta yutun kuaku'va chiti cha-kuvi kachi-yo ta yi'i chiti tichi.

Ta ta'an ta'an nuu-tun kuaku'va-tun ku'va kaa chiti-tun. Yukuan ta indye'e-ra tyi va'a ichinu tyiñu isa'a-ra.

- 13 Yukuan ta ikuaa ñayívi ta ituvi inka kivi, yukuan kuvi kivi ku'uñi.

- 14 Ta ika'an tuku-ra ta katyi-ra:

“Koo cha-satuun xa'ñu andivi tyi koo siin kivi ta koo siin ñuu tyi ku'va-chi ku'va cha-kuakuvi ñayíví, ta cha-kuu kivi ta cha-kuvi kuiya.”

- 15 Ta satuun-chi xa'ñu andivi ta nuu ñu'u ñayíví.
Ta takuan ikuvi.
- 16 Ta isava'a Ndyoo ndu'uvi ta'an cha-satuun na'nu.
Ta cha-satuun ka'nu-ka yukuan kuasatuun kivi,
ta cha-satuun lo'o-ka kuasatuun ñuu.
Ta isava'a tuku-ra tyukuxiñi.
- 17 Ta ikutyaa-ra cha-satuun xa'ñu andivi tyi satuun-chi
nuu ñu'u ñayíví,
- 18 ta sandichin-chi kivi ta ñuu tyi kuakoo siin cha-
ndichin ta cha-ñaa.
Yukuan ta indye'e-ra tyi va'a ichinu tyiñu isa'a-ra.
- 19 Ta ikuaa ñayíví ta ituvi inka kivi, yukuan kuvi kivi
kukumi.
- 20 Ta ika'an Ndyoo ta katyi-ra:
“Koo kua'a kiti yi'i tichi ndutya ta kiti ndava xa'ñu
andivi.”
- 21 Ta isava'a-ra kiti xaan na'nu yi'i tichi ndutya ta
tandi'i-ka nuu-ti, ta tandi'i nuu kiti ndava iyo
ndichin.
Ta indye'e-ra tyi va'a ichinu tyiñu isa'a-ra.
- 22 Yukuan ta ika'an Ndyoo tyi koo va'a-ti ta katyi-ra:
“Nakuña-ndo ta ndukua'a-ndo ta kutu-ndo tichi
ndutyañu'u.
Ta takuan tuku kiti ndava nuu tatyí, ndukua'a-ndo
nuu ñu'u ñayíví.”
- 23 Ta ikuaa ñayíví ta ituvi inka kivi, yukuan kuvi kivi
ku'u'un.
- 24 Yukuan ta ika'an tuku Ndyoo chii ñu'u ta katyi-ra:
“Nakuña tandi'i nuu kiti xaan, kiti kuakuvi sana
ñayívi, ta kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u ta kiti
iyo tichi ku'u.”
Ta takuan ikuvi.
- 25 Ta isava'a-ra tandi'i nuu kiti xaan iyo nuu ñu'u
ñayíví, kiti kuakuvi sana ñayívi, ta tandi'i nuu
kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u.
Yukuan ta indye'e-ra tyi va'a ichinu tyiñu isa'a-ra.

- 26 Yukuan ta ika'an Ndyoo ta katyi-ra:
 “Nasava'a-yo ñayivi tañi ku'va iyo-yo tyi
 kundyakaña'a-chi tyaka yi'i tichi ndutyañu'u,
 ta kiti ndava ñayiví, ta kiti kuakuvi sana ñayivi,
 ta kundyakaña'a-chi tandi'i nuu ñu'u ñayiví ta kiti
 chika chi'in tichi nuu ñu'u.”

- 27 Yukuan ta isava'a-ra ñayivi tañi ku'va iyo-ra; rayii ta ña'a isava'a-ra.
- 28 Ta ika'an-ra tyi koo va'a-chi ta katyi-ra:
 “Nakuña-ndo ta ndukua'a-ndo ta koo kua'a-ndo nuu ñu'u ñayíví.
 Ta kundyakaña'a-ndo ñu'u ñayíví, ta tyaka yi'i tichi ndutyañu'u ta kiti ndava ñayíví, ta tandi'i kiti xaan iyo nuu ñu'u.”
- 29 Yukuan ta ika'an Ndyoo ta katyi-ra:
 “I'ya cha'í ta'vi kachi-ndo tandi'i chiti yutun ndyi'i ta tandi'i chiti yi'i chiti tichi.
 Ta tandi'i-tun kivi kachi-ndo chiti.
- 30 Ta tandi'i nuu ku'u cha'í kachi tandi'i kiti xaan, ta tandi'i kiti ndava ñayíví, ta tandi'i kiti tyaku iyo nuu ñu'u ñayíví.”
 Ta takuan ikuvi.
- 31 Yukuan ta indye'e Ndyoo tandi'i cha-isava'a-ra tyi va'a loko ichinu tyiñu isa'a-ra.
 Yukuan ta ikuaa ñayivi ta ituvi inka kivi.
 Yukuan kivi kivi ku'iñu.

2 ¹Ta takuan ichinu andívi ta ñu'u ñayíví, ta tandi'i cha-
iyo ñayíví.

² Ta cha-kuvi ucha kivi ta cha'indi'i ichinu tandi'i tyiñu
isa'a Ndyoo ta ichikuita-ra cha-satyíñu-ra.

³ Yukuan ta isa'li-ra kivi cha-ku'ucha tyi kuvi kivi ii tyi
kivi yukuan ichikuita-ra cha-isava'a-ra ñayíví.

I'ya vachi tu'un Adán ta Eva

⁴I'ya kuvi tu'un nuu ichinu andívi ta ñu'u ñayíví kivi
isava'a Ndyoo Sutumañi-yo.

⁵Ta kumañi-ka ka'ndi ku'u ta yuva tyi kumañi-ka sakuun
Ndyoo Sutumañi-yo savi nuu ñu'u ñayíví, ta kumañi-ka koo
ra-satyíñu nuu ñu'u. ⁶Ta inandaa viko ityi nuu ñu'u ta satyíi-
chi tandi'i nuu ñu'u. ⁷Yukuan ta isava'a Ndyoo Sutumañi-yo
rayii chi'in ñu'u, ta itivi-ra xityin-ra ta iki'vi cha-tyaku-ra ta
induu-ra nuu ñayívi tyaku.

⁸Ta isava'a-ra nuu iyo kua'a yutun tata ityi nuu keta ora
nuu ñu'u Edén. Ta yukuan ikutyaa-ra chii rayii isava'a-ra.

⁹Ta isakoo Ndyoo Sutumañi-yo tandi'i nuu yutun, yutun
tyaki kaa ta kuvi kachi-yo chiti. Ta tyañu nuu iyo yutun tata
isakoo-ra nuu yutun cha'a chiti kachi-yo ta kutyaku-yo iso
kua'an ñayíví. Ta isakoo tuku-ra inka nuu yutun kuaku'va
chiti kachi-yo ta kuakutuñi iñi-yo naa chukuu kuvi cha-va'a ta
cha-ñava'a.

¹⁰Ta ñu'u Edén vachi nuu yutya satyíi nuu iyo yutun tata,
ta nuu kua'an-ka-chi ta induu kumi ta'an xe'e-chi. ¹¹Ta yutya
cha-kuvi nuu nañi Pisón. Ta yakua iya'a-chi nuu ñu'u Havila
nuu iyo oro. ¹²Ta oro va'a iyo nuu ñu'u yukuan. Ta iyo tuku
sucha va'a ta yuu tyaki nañi ónice. ¹³Ta yutya cha-ku'uvi nañi
Guijón, ta yakua iya'a-chi tandi'i nuu ñu'u Cus. ¹⁴Ta yutya
cha-ku'uñi nañi Tigris. Ta iya'a-chi xiin ñu'u Asiria ityi nuu
keta ora. Ta yutya cha-kukumi nañi Éufrates.

¹⁵Ta nuu iyo yutun tata nuu ñu'u Edén ikutyaa Ndyoo
Sutumañi-yo chii rayii tyi satyíñu-ra nuu ñu'u ta sakuenda-ra
chii-chi. ¹⁶Yukuan ta ika'an-ra chii rayii ta katyi-ra:

—Kuvi kachun tandi'i chiti yutun iyo i'ya, ¹⁷soko makuvi
kachun chiti yutun kuaku'va cha-kutuñi iñi-yo naa chukuu
kuvi cha-va'a ta cha-ña-va'a, tyi kivi kuakachun chiti yukuan
cha-ndaa tyi kuakuun.

Illustration by Carolyn Dyk
 © 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

18 Yukuan ta ika'an Ndyoo Sutumañi-yo ta katyi-ra: “Ñava'a kaa tyi nuu-ñi rayii iyo. Kuasava'í nuu cha-kuta'an chi'in-ra ta tyindyee chii-ra.”

19 Ta chi'in ñu'u isava'a Ndyoo Sutumañi-yo tandi'i kiti xaan ta tandi'i kiti ndava ñayíví. Ta isaku'un-ra chii-ti nuu ndyaa Adán tyi ndye'e-ra iso kuasakunañi Adán chii-ti. Ta sivi ityi'i-ra chii-ti, yukuan ichikunañi-ti. **20** Yukuan ta ityi'i Adán sivi tandi'i kiti kuakuvi sana ñayivi, ta tandi'i kiti ndava ñayíví, ta tandi'i kiti iyo tichi ku'u, soko ña-tuvi cha-kuta'an chi'in-ra ta tyindyee chii-ra.

21 Yukuan ta isakusunaa Ndyoo Sutumañi-yo chii Adán, ta ku'va kixi-ra ta itava-ra nuu yikina'a-ra, ta isanata'an-ra nuu iketa yikina'a-ra. **22** Ta chi'in yikina'a Adán cha-itava-ra isava'a-ra minuu ña'a ta isaña'a-ra chii-ke chii-ra. **23** Yukuan ta ika'an Adán ta katyi-ra:

Vityin ke-i'ya kuvi yikí ta kuñí,
 ta kuakunañi-ke “ña'a” tyi chi'in yikina'í ichinu-ke.

²⁴Yukuan kuenda kuakusiin rayii chi'in sutu-ra ta ma'a-ra, ta kuandu'iin-ra chi'in ñasi'i-ra, ta nuu-ñi ñayivi kuakuu-chi.

²⁵Ta ña-tuvi soo ñu'u Adán ta ñii ñasi'i-ra, ta ña-chika'an nuu-chi.

I'ya kivi nuu ña-ichinu iñi Adán ta Eva tu'un ika'an Ndyoo

3 ¹Ta koo kivi kiti maña-ka cha-kuvi tandi'i-ka kiti iyo tichi ku'u cha-isava'a Ndyoo Sutumañi-yo. Ta ika'an-ti chii ña'a ta katyi-ti:

—¿Atu ndaa tyi ika'an Ndyoo chii-ndo tyi makuvi kachi-ndo tandi'i chiti yutun iyo nuu isakoo-ra yutun tata?

²Yukuan ta inaka'an-ke ta katyi-ke:

—Kuvi kachi-ndi chiti yutun nuu iyo yutun tata nuu isava'a Ndyoo. ³Soko chiti yutun iyo ma'ñu nuu iyo yutun tata ika'an Ndyoo tyi makuvi kachi-ndi ta ñii make'e-ndi koto kuu-ndi.

⁴Yukuan ta inaka'an koo ta katyi-ti:

—¡Ña-ndaa! Makuu-ndo. ⁵Chito Ndyoo tyi kivi kachi-ndo chiti yukuan ta kuanuña cha-chiñi tuñi-ndo, ta kuakuu-ndo tañi Ndyoo chito naa chukuu kivi cha-va'a ta cha-ñava'a.

⁶Ta indye'e-ke tyi chiti va'a kachi-yo kuvi, ta tyaki kaa, ta indyioyo ñni-ke kuu-ke ñayivi cha-chiñi tuñi. Yukuan ta ikindyaa-ke ta ichachi-ke. Ta icha'a tuku-ke kachi yii-ke, ta ichachi-ra. ⁷Yukuan ta inanuña cha-chiñi tuñi-chi ta ikutuñi ñni-chi tyi tila'a-chi. Yukuan ta ikikun-chi nda'a yutun nañi higuera ta ichasi-chi chii-chi.

⁸Ta ku'va cha'ñi ñayívi ta ichiñiso'o-chi chika Ndyoo Sutumañi-yo nuu iyo yutun tata, ta iki'vi xe'e-chi chii-ra tichi nuu iyo yutun tata. ⁹Yukuan ta ikana Ndyoo Sutumañi-yo chii rayii ta katyi-ra:

—Adán, ¿Indya ndyaun?

¹⁰Ta inaka'an Adán ta katyi-ra:

—Ichiñiso'í chikon nuu iyo yutun tata ta iyuí tyi tila'í, ta yukuan kuenda iki'vi xe'í.

¹¹Yukuan ta indukutu'un Ndyoo chii-ra:

—¿Yoo ika'an nuun tyi tila'un? ¿Atu ichachun chiti yutun cha'ika'ín tyi makachun?

¹²Yukuan ta inaka'an-ra ta katyi-ra:

—Ña'a icha'un kuta'an chi'ín icha'a kachí ta ichachí.

¹³Yukuan ta ika'an Ndyoo Sutumañi-yo chii ña'a ta katyi-ra:

—¿Naku isa'un takuan?

Yukuan ta inaka'an-ke ta katyi-ke:

—Koo isandoña'a chíí ta ichachí.

14 Yukuan ta ityiña'a Ndyoo Sutumañi-yo chii koo ta katyi-ra:

Kiti ña-va'a kuakuun cha-kuvi tandi'i nuu kiti kuvi sana ñayivi ta tandi'i nuu kiti iyo tichi ku'u chakatyí tyi isa'un takuan.

Ta chí'in tichun kuakakon nuu ñu'u, ta ñu'u kuakachun tandi'i kivi cha-kuakoun ñayíví.

15 Ta kuasa'í tyi kuxaan iñun chii ña'a ta kuxaan iñi-ke chiun.

Ta kuakuxaan iñi taton chii tata-ke, ta kuakuxaan iñi tata-ke chii taton.

Ta tata-ke kuaku'va xiñun, ta maun kuakeen siyi-ra.

16 Yukuan ta ika'an Ndyoo chii ña'a ta katyi-ra:

Kuasanduñi'i loké cha-u'vi kuata'un kivi kuakaku se'un,

ta chí'in cha-u'vi kuasakakun.

Ta kuakuñun kosonuun nuu yiun, soko maa-ra kuakundyakaña'a chiun.

17 Ta ika'an tuku-ra chii Adán ta katyi-ra:

Chakatyí tyi iki'un tu'un ka'an ñasi'un, ta ichachun chíti yutun cha'ika'ín tyi makachun, ta vityin tyiña'í ñu'u chakatyun.

Ta chí'in tundo'o kuasatyíñun nuu ñu'u ta kuakachun tandi'i kivi cha-kuakoun ñayíví.

18 Ta kuakoo tandi'i nuu iñu nuu kuasatyíñun nuu ñu'u,

ta kuakachun yuva.

19 Ta kua'a loko tundo'o kuandy'e'un ta kuañi'un chakachun, kuandya ku'va kunanduun ñu'u tyi chí'in ñu'u ichinun.

Ñu'u kuun ta ñu'u kunanduun.

20 Yukuan ta isakunañi Adán chii ñasi'i-ra Eva tyi ma'a tandi'i ñayivi kuakuu-ke. **21** Ta isava'a Ndyoo Sutumañi-yo soochi chí'in ñii kiti xaan ta isanduku'un-ra chii-chi. **22** Yukuan ta ika'an-ra ta katyi-ra: “¡Vityin tyi induu rayii tañi kuu-yo, ta

ichito-ra naa chukuu kuvi cha-va'a ta cha-ña-va'a! Ta vityin maku'va-yo sakoyo tuku-ra chiti yutun cha'a cha-kutyaku-ra ta kachi-ra tyi kuakoo-ra iso kua'an ñayíví.”

²³Yukuan ta itava Ndyoo Sutumañi-yo chii-ra nuu iyo yutun tata ñu'u Edén, tyi kuasatyíñu-ra nuu ñu'u ikuu-ra. ²⁴Ta nuu iya'a itava-ra chii-ra ta ikutyaa-ra ángel nañi querubines ityi nuu keta ora nuu iyo yutun tata ñu'u Edén tyi sakuenda-ra ityi nuu ndyaa yutun cha'a chiti kachi-chi ta kutyaku-chi iso kua'an ñayíví. Ta ikutyaa tuku-ra nuu machityi kayu ñú'ú, ta chiko tyuvi-chi tyi chasi-chi ityi nuu ndyaa yutun cha'a cha-kutyaku-yo.

I'ya vachi tu'un Caín chi'in Abel

4 ¹Ta iñi'i ta'an Adán chi'in Eva, ta inañi'i-ke nuu lee, yukuan ta ikaku se'e-ke nañi Caín. Ta ikatyí-ke: “Chi'in tu'un ndyee iñi Sutumañi-yo ta iñi'í nuu rayii.”

²Yukuan ta ichikoo inka se'e-ke nañi Abel. Ta Abel kuvi ra-iyó mvee, ta Caín kuvi ra-satyíñu nuu ñu'u. ³Ta nuu kua'an-ka kivi ta icha'a kuenda Caín ityi nuu Sutumañi-yo chiti ndatyíñu iñi'i-ra nuu ñu'u. ⁴Ta ikachin Abel uu ta'an se'e kuvi nuu mvee sana-ra ta icha'a kuenda-ra kiti xa'an-ka ityi nuu Sutumañi-yo.

Ta ita'an iñi Sutumañi-yo chii Abel, ta kiti icha'a kuenda-ra. ⁵Soko ña-ita'an iñi-ra chii Caín ta ñii ndatyíñu icha'a kuenda-ra. Yukuan kuenda ikuxaan loko Caín ta indukui'na loko ndye'e-ra. ⁶Yukuan ta ika'an Sutumañi-yo chii Caín ta katyi-ra:

—¿Naku kuxaun, ta kui'na loko ndye'un? ⁷Tatu sa'un cha-va'a kuakoo tu'un ka'nu iñi chiun, soko tatu sa'un cha-ña-va'a sa'un kuenda tyi kuñi kваты ki'vi-chi amon ta kundyakaña'a-chi chiun soko maun kuvi sakanaa chii-chi.

⁸Yukuan ta ika'an Caín chii ñañi-ra, Abel, ta katyi-ra:

—Ko'o chaku'u.

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

Ta nuu kua'an-ra chaku'u, ta icha'ñi-ra chii-ra. ⁹Yukuan ta indukutu'un Sutumañi-yo chii Caín ta katyi-ra:

—¿Indya ndyaa ñañun Abel?

Ta inaka'an-ra ta katyi-ra:

—Ña-chité. ¿Atu yu'u sakuenda chii ra-yukuan?

¹⁰Ta ika'an Sutumañi-yo chii-ra ta katyi-ra:

—¿Naku isa'un takuan? Ichi'i ñu'u niñi ñañun ta yukuan ta'an-chi sanduvií kuatyí. ¹¹Ta vityin tyiña'í chii ñu'u chakatyí tyi ichi'i-chi niñi ñañun. ¹²Vasu kuasatyíñun nuu ñu'u, soko mañi'i-kon ndatyíñu. Ta kuakakanuu-ñun nuu ñu'u ñayíví, ta ña-tuvi nuu kuakundyaa kutun.

¹³Yukuan ta ika'an Caín chii Sutumañi-yo ta katyi-ra:

—Ka'nu loko tundo'o kuasandy'e'un chíí, ta makundyéí.

¹⁴Vityin itavon chíí nuu satyiñí nuu ñu'u, ta ña-kuañi'i-ké kundyái nuu ndyaun. Ta kuakakanuí nuu ñu'u ñayíví ta ña-kuañi'í nuu kundyaa kutí, ta yoo ñayívi kuata'an chíí ta kuaka'ñi-chi chíí.

¹⁵Ta inaka'an Sutumañi-yo chii-ra ta katyi-ra:

—Ña-suu takuan kuakuvi tyi yoo ñayívi kuaka'ñi chiun ka'nu loko-ka tundo'o kuandy'e-chi cha-kuun.

Yukuan ta ityaa Sutumañi-yo nuu ku'va-ra tyi maka'ñi ñayívi kuata'an chii-ra. ¹⁶Yukuan ta iketa Caín nuu ndyaa Ndyoo ta kua'an-ra ta ichikundyaa-ra nuu ñu'u nañi Nod ta ndyaa ñu'u yukuan ityi nuu keta ora ñu'u Edén.

I'ya vachi tu'un tata Caín

¹⁷Yukuan ta iñi'li ta'an Caín chi'in ñasi'i-ra, ta inañi'i-ke nuu lee, ta ikaku se'e-ke nañi Enoc. Ta ichikoo nuu ñuu ka'nu isa'a-ra ta sivi se'e-ra, Enoc, isakunañi-ra ñuu yukuan. ¹⁸Ta ikaku se'e Enoc nañi Irad ta ichikoo se'e Irad nañi Mejuyael. Ta ichikoo se'e Mejuyael nañi Metusael. Ta ichikoo se'e Metusael nañi Lamec.

¹⁹Ta ichiyo uvi ta'an ñasi'i Lamec, nuu-ke nañi Ada, ta inka-ke nañi Zila. ²⁰Ta ichikoo se'e Ada nañi Jabal, ta suu-ra kuvi sutu cha'nu ñayívi iyo ve'e lona, ta iyo sana-chi. ²¹Ta ichiyo ñañi-ra nañi Jubal ta suu-ra kuvi sutu cha'nu tandi'i ñayívi cha'a yaa chi'in yutun ndyaa ilu nuu nañi arpa ta tuyoo ilu. ²²Ta ichikoo tuku se'e Zila nañi Tubal-caín, ta suu-ra kuvi ra-chito satyiñu chi'in kaa ta chi'in inka nuu kaa kua'a tuun nañi bronze. Ta ichiyo nuu ta'an-ra nañi Noamá.

²³Yukuan ta ika'an Lamec chi'in ndu'uvi ta'an ñasi'i-ra ta katyi-ra:

Ndyo'o ñasi'í, Ada ta Zila, tyaso'o-ndo tu'un kuaka'ín chi'in-ndo:

Icha'ní nuu rayii isata'u'vi chíí; ta rayoko kuvi ra-
icha'a chíí.

24 Ta tatu ka'nu tundo'o kuata'an ñayivi ka'ní chii
Caín, ka'nu loko-ka tundo'o kuata'an ra-kuaka'ní
chíí.

I'ya vachi tu'un Set se'e Adán ta Enós se'e Set

25 Ta ñí'i ta'an tuku Adán chi'in ñasi'i-ra, ta ichikoo inka
se'e-ke, ta isakunañi-ke chii-ra Set, tyi kuñi ñi-ke tye'en:
“Ndyoo icha'a inka se'í tyiñu nuu Abel, ra-icha'ní Caín.”

26 Ta ichikoo tuku se'e Set, ta isakunañi-ra chii-ra Enós.
Ta ndyaa kivi yukuan ikicha'a ñayivi saka'nu-chi sivi
Sutumañi-yo.

I'ya kuvi ñayivi tata Adán

5 ¹Ta i'ya vachi tu'un tata Adán. Kivi isava'a Ndyoo chii
ñayivi, isava'a-ra chii-chi tañi ku'va iyo-ra. ²Ta rayii ta
ña'a isava'a-ra ta ika'an-ra tyi koo va'a-chi ta isakunañi-ra
chii-chi ñayivi. ³Ta iin syendu oko uchi kuiya Adán ta ichikoo
se'e-ra indaku tandi'i ku'va iyo-ra. Ta isakunañi-ra chii-ra Set.
⁴Ta ña syendu-ka kuiya ichityaku-ra nuu iya'a ikaku Set, ta
ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. ⁵Ta iin syendu oko uchi kuiya-
ra, ta ichi'i-ra.

⁶Ta iin syendu u'un kuiya Set, ta ichikoo se'e-ra nañi Enós.

⁷Ta ña syendu ucha-ka kuiya ichityaku-ra nuu iya'a ikaku
Enós, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. ⁸Ta iin syendu uchi
uvi kuiya-ra ta ichi'i-ra.

⁹Ta kumi xiko uchi kuiya Enós, ta ichikoo se'e-ra nañi
Cainán. ¹⁰Ta ña syendu cha'un-ka kuiya ichityaku-ra nuu
iya'a ikaku Cainán, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. ¹¹Ta iin
syendu u'un kuiya-ra ta ichi'i-ra.

¹²Ta ñi xiko uchi kuiya Cainán ta ichikoo se'e-ra nañi
Malalel. ¹³Ta ña syendu uu xiko-ka kuiya ichityaku-ra nuu
iya'a ikaku Malalel, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. ¹⁴Ta
iin syendu uchi kuiya-ra ta ichi'i-ra.

¹⁵Ta ñi xiko u'un kuiya Malalel ta ichikoo se'e-ra nañi
Jared. ¹⁶Ta ña syendu oko uchi-ka kuiya ichityaku-ra nuu
iya'a ikaku Jared, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. ¹⁷Ta ña
syendu kumi xiko cha'un kuiya-ra ta ichi'i-ra.

18 Ta iin syendu uñi xiko uvi kuiya Jared ta ichikoo se'e-ra nañi Enoc. 19 Ta uña syendu-ka kuiya ichityaku-ra nuu iya'a ikaku Enoc, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. 20 Ta iin syendu uñi xiko uvi kuiya-ra, ta ichi'i-ra.

21 Ta uñi xiko u'un kuiya Enoc, ta ichikoo se'e-ra nañi Matusalén. 22 Ta uñi syendu-ka kuiya ichindyachika-ra ku'va ta'an iñi Ndyoo nuu iya'a ikaku Matusalén, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. 23 Ta uñi syendu uñi xiko u'un kuiya ichiyo Enoc. 24 Ta ichindyachika-ra ku'va ta'an iñi Ndyoo ta indutyara tyi Ndyoo inaki'in chii-ra.

25 Ta iin syendu kumi xiko ucha kuiya Matusalén ta ichikoo se'e-ra nañi Lamec. 26 Ta ucha syendu kumi xiko uvi kuiya ichityaku-ra nuu iya'a ikaku Lamec, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. 27 Ta iin syendu uñi xiko iin kuiya-ra, ta ichi'i-ra.

28 Ta iin syendu kumi xiko uvi kuiya Lamec, ta ichikoo nuu se'e-ra rayii. 29 Ta isakunañi-ra chii-ra Noé ta katyi-ra: “Ra-ly'a kuaryindyee chii-yo nuu ndye'e-yo tundo'o nuu satyiñu-yo nuu ñu'u ityiña'a Sutumañi-yo.” 30 Ta u'un syendu kumi xiko cha'un-ka kuiya ichityaku-ra nuu iya'a ikaku Noé, ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a. 31 Ta ucha syendu uñi xiko cha'un uvi kuiya-ra, ta ichi'i-ra.

32 Ta u'un syendu kuiya Noé, ta ichikoo uñi ta'an se'e-ra, nañi Sem, Cam, ta Jafet.

I'ya vachi tu'un cha-ña-va'a isa'a ñayivi

6 1 Ta kivi ikicha'a ndukua'a ñayivi nuu ñu'u ñayiví, ta ichikoo ña'a se'e-chi, 2 ta indye'e ra-kuvi ángel se'e Ndyoo tyi va'a loko na'a se'e-chi. Yukuan ta ikachin-ra ña'a ta'an-ka iñi-ra kuñasi'i-ra. 3 Yukuan ta ika'an Sutumañi-yo ta katyi-ra: “Ña-kuaki'i Tatyí Ií chii ñayivi iso kua'an ñayivi tyi kuñu kuu-chi ta kuakoo-chi iin syendu oko-ñi kuiya.”

4 Ta kivi yukuan ta nuu kua'an ityi nuu iñi'i ta'an ángel se'e Ndyoo chi'in ña'a se'e ñayivi ta ichikoo se'e-chi kivi ñayivi Nefilim. Ta suu-chi kivi ñayivi chito loko ku'va ta'an takivi, ta kua'a loko ñayivi chito cha-sa'a-chi.

5 Yukuan ta indye'e Sutumañi-yo tyi kua'a loko cha-ña-va'a sa'a ñayivi nuu ñu'u ñayiví, ta maa-ñi cha-ña-va'a chika iñi-chi tandi'i ku'va. 6 Ta ichika iñi-ra tyi va'a-ka tatu ña-isava'a-ra chii ñayivi iyo nuu ñu'u ñayiví cha-takuan sa'a-chi ta u'vi loko

kuñi iñi-ra. ⁷Yukuan kuenda ika'an Sutumañi-yo ta ikatyira: “Kuasanaí chii ñayivi isava'í nuu ñu'u ñayíví. Ta takuan tuku kuasa'í chi'in kiti kuvi sana ñayivi, ta kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta kiti ndava ñayíví. Ta ndu'uvi iñi cha-isava'í chii-chi.” ⁸Soko iñi'i Noé tumañi iñi ityi nuu Sutumañi-yo.

I'ya kuvi nuu isava'a Noé varku

⁹Ta i'ya vachi tu'un tata Noé. Ta Noé ikuu nuu ra-sa'a cha-va'a ta ndoo loko ichindyachika-ra nuu ñayivi kivi yukuan, ta ichindyachika-ra ku'va ta'an iñi Ndyoo. ¹⁰Ta ichiyo uñi ta'an se'e-ra, Sem, Cam ta Jafet. ¹¹Ta itivi ñayíví ityi nuu Ndyoo, tyi maa-ñi kuatyí sa'a ñayivi. ¹²Ta indye'e-ra tyi itivi ñayíví tyi itivi tandi'i cha-sa'a ñayivi. ¹³Yukuan ta ika'an-ra chii Noé ta katyira:

—Cha'ityaí ku'va tyi kuasanaí tandi'i ñayivi, tyi maa-ñi kuatyí iyo ñayíví sa'a-chi, ta vityin kuasanaí ñayivi ta cha-iyó nuu ñu'u ñayíví. ¹⁴Ta sava'a nuu varku chi'in vitu yutun sucha nañi gofer. Ta kua'a nuu ki'i kiti xaan sava'un tichi-tun. Ta kasi chi'in kixin ityi tichi ta ityi chata. ¹⁵Ta tye'en ku'va kuasava'un chii-tun: iin syendu uu xiko metru ityi kañi-tun, ta oko uñi metru ityi kuíti-tun, ta uchi kumi metru ityi sukun-tun. ¹⁶Ta sava'a xiñi-tun, ta nuu kuandi'i tyaun vitu xiin-tun ta sandoun sava metru nuu kuanakaa xiñi-tun; ta ityi xiin-tun sava'a nuu yuve'e; ta uñi pisu sava'un chii-tun; ¹⁷tyi kuasandaí

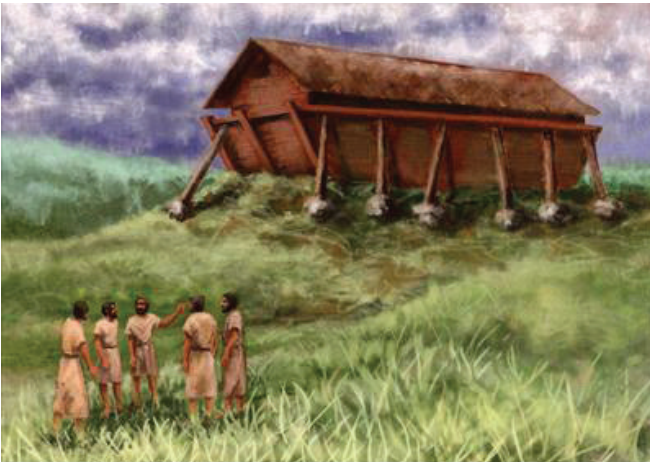

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

ndutya nuu ñu'u ñayíví ta sanaa-chi tandi'i cha-tyaku iyo nuu ñu'u ñayíví. Ta tandi'i cha-iyó nuu ñu'u ñayíví kuakuu. ¹⁸Soko chi'in yo'ó kuasakita'ín tu'un ta kuaki'vi-ndo tichi varku, maun, ta ñasi'un, ta se'un, ta chanun. ¹⁹Ta kuatyí'un uu ta'an uu ta'an tandi'i nuu cha-tyaku iyo nuu ñu'u ñayíví tichi varku, nuu kiti yíi ta nuu kiti si'i tyi kutyaku-ti chi'un. ²⁰Ta kuakichi uu ta'an uu ta'an tandi'i nuu kiti ndava nuu tatyí, ta kiti xaan na'nu ta kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, tyi kutyaku-ti. ²¹Ta nduku tandi'i nuu cha-kachun ta cha-kachi kiti xaan, ta tyiva'un, tyi kuakachun ta kuakachi-ti.

²²Ta takuan isa'a Noé tandi'i tañi ku'va ika'an Ndyoo chi'in-ra.

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

I'ya vachi tu'un nuu indaa ndutya nuu ñu'u ñayíví

7 ¹Yukuan ta ika'an Sutumañi-yo chii Noé ta katyi-ra:
—Ki'vi tichi varku chi'in ñayívi kuun tyi nuu-ñi yo'ó kivi ra-sa'a cha-va'a núí cha-kuvi tandi'i-ka ñayívi iyo vityin.
²Ta tandi'i kiti va'a nuu Ndyoo ki'in ucha ta'an kiti yíi ta ucha ta'an kiti si'i, soko kiti ña-va'a ki'in nuu-ñi kiti yíi ta nuu kiti

si'i. ³Ta ki'in tukun ucha ta'an kiti yii ta ucha ta'an kiti si'i kiti ndava ñayíví, tyi takuan ta mandí'i-ti nuu ñu'u ñayíví. ⁴Tyi cha-ku'ucha kivi ta kuasakuín savi uu xiko kivi ta uu xiko ñuu, ta kuasanaí tandí'i nuu cha-tyaku isava'í nuu ñu'u ñayíví.

⁵Ta isa'a Noé tandí'i tañi ku'va ika'an Sutumañi-yo. ⁶Ta iñu syendu kuiya Noé kivi indaa ndutya nuu ñu'u ñayíví. ⁷Yukuan ta iki'vi-ra nuu varku chi'in ñasi'i-ra, chi'in se'e-ra, ta chi'in chanu-ra tyi kaku-chi ku'va kuandaa ndutya. ⁸Ta iki'vi tuku kiti va'a, ta kiti ña-va'a, ta kiti ndava nuu tatyí, ta tandí'i kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u. ⁹Ta uu uu-ti iki'vi nuu varku chi'in Noé, nuu kiti yii ta nuu kiti si'i tañi ku'va ika'an Ndyoo chi'in-ra. ¹⁰Ta ichaa cha-ku'ucha kivi, ta ikicha'a kuun savi nuu ñu'u ñayíví.

¹¹Ta iñu syendu kuiya Noé kivi cha'un uvi ndyaa yoo ku'uvi, ta indata ñu'u ñayíví ta iketa ndutya tichi ñu'u, ta inuña nuu yi'i ndutya ityi andivi. ¹²Ta ikuun savi uu xiko kivi, ta uu xiko ñuu nuu ñu'u ñayíví. ¹³Ta suu-ñi kivi yukuan iki'vi Noé tichi varku chi'in ñasi'i-ra, ta chi'in Sem, Cam ta Jafet, ta chi'in ndu'uñi ta'an chanu-ra. ¹⁴Ta iki'vi tandí'i nuu kiti iyo tichi ku'u chi'in-chi, ta tandí'i nuu kiti kuvi sana ñayívi, ta tandí'i nuu kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta tandí'i nuu kiti ndava ta iyo ndichin. ¹⁵Ta uu ta'an uu ta'an-ti iki'vi tichi varku chi'in Noé, tandí'i nuu cha-tyaku iyo ñayíví. ¹⁶Ta kiti iki'vi tichi varku kuvi kiti yii ta kiti si'i tandí'i nuu kiti xaan tañi ku'va ika'an Ndyoo chii Noé. Yukuan ta inakasi Sutumañi-yo yuve'e varku.

¹⁷Yukuan ta ikuun savi ka'nu uu xiko kivi. Ta indaa ndutya ta inakaa varku nuu ndutya. ¹⁸Ta kua'an ndaa-ka ndutya nuu ñu'u ñayíví, ta varku tyi ndikaa-tun nuu ndutya. ¹⁹Ta indaa ndutya sukun loko-ka kuandya ku'va isa'vi-chi tandí'i yuku na'nu nuu ñu'u ñayíví. ²⁰Ta ucha-ka metru iya'a-chi siki yuku na'nu. ²¹Ta inaa tandí'i cha-tyaku nuu ñu'u ñayíví, kiti ndava nuu tatyí, kiti yi'i ku'u, kiti kuvi sana ñayívi, ta tandí'i nuu kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta tandí'i ñayívi. ²²Ta tandí'i cha-iyo nuu ñu'u ñayíví ta naxita tatyí indí'i ichi'i. ²³Ta takuan isanaa Ndyoo tandí'i cha-tyaku nuu ñu'u ñayíví, ñayívi, ta kuandya kiti xaan, ta kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta kiti ndava ñayíví

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

indi'i inaa. Ta nuu-ñi Noé ikaku chi'in cha-iyi'i chi'in-ra nuu varku. ²⁴Ta iin syendu sava kivi iyi'i ndutya nuu ñu'u ñayíví.

I'ya kivi nuu indi'i ndaa ndutya nuu ñu'u ñayíví

8 ¹Ta iki'in Ndyoo nuu ku'va kuasa'a-ra chi'in Noé ta chi'in tandi'i kiti iyo tichi ku'u ta kiti kivi sana ñayivi yi'i chi'in-ra nuu varku. Yukuan ta ityanda'a-ra tatyí ka'nu nuu ñu'u ñayíví ta ikicha'a ndoko ndutya. ²Ta inakundasi nuu iketa ndutya tichi ñu'u ta nuu yi'i ndutya ityi andivi, ta inuma cha-kuun savi vachi andivi. ³Ta kua'an nanuu ndutya nuu ñu'u ñayíví ta nuu indi'i iin syendu sava kivi, ⁴ta inachinu varku nuu kivi yuku nañi Ararat kivi cha'un uvi ndyaa yoo ku'ucha. ⁵Ta inuu-ka ndutya nuu ñu'u ñayíví kuandya yoo ku'uchi, ta kivi iin ndyaa yoo yukuan inatuu xiñi yuku.

⁶Ta cha'ikuu uu xiko kivi ta inuña Noé yuvendana varku cha-isava'a-ra, ⁷ta ityanda'a-ra kiti kaa tañi kaa machii, ta kua'an-ti ndava-ti sisiin ityi kuandya ku'va indoko ndutya

nuu ñu'u ñayíví. ⁸Yukuan ta ityanda'a tuku-ra nuu paloma tyi kundye'e-ti tatu yi'i-ka ndutya nuu ñu'u ñayíví, ⁹soko ña-ĩni'i-ti nuu kundyaa-ti tyi yi'i-ka ndutya. Yukuan ta inachaa-ti nuu yi'i-ra nuu varku, ta inatiin-ra chii-ti ta indi'vi-ti chi'in-ra nuu varku. ¹⁰Yukuan ta ichatu-ra ucha-ka kivi, ta ityanda'a tuku-ra chii-ti. ¹¹Ta inachaa-ti nuu i'ĩni ñayíví, ta yiyu'u-ti nuu nda'a yutun nañi olivo cha-nuu ikindyaa-ti. Yukuan ta ikutuñi iñi Noé tyi cha'indoko ndutya nuu ñu'u ñayíví. ¹²Ta ichatu-ra ucha-ka kivi ta ityanda'a tuku-ra chii-ti, ta ña-inachaa-ka-ti nuu ndyaa-ra.

¹³Ta iñu syendu iin kuiya Noé kivi iin ndyaa yoo kunuu ta ina'ityi nuu ñu'u ñayíví. Yukuan ta inuña-ra xiñi varku ta indye'e-ra tyi cha'ina'ityi nuu ñu'u ñayíví. ¹⁴Ta kivi oko ucha ndyaa yoo ku'uvi ta ina'ityi va'a nuu ñu'u ñayíví. ¹⁵Yukuan ta ika'an Ndyoo chii-ra ta katyi-ra:

¹⁶—Keta tichi varku chi'in ñasi'un, chi'in se'un, ta chi'in chanun. ¹⁷Ta tava tandi'i cha-tyaku yi'i chi'un nuu varku, kiti ndava nuu tatyí, ta kiti kuvi sana ñayíví, ta tandi'i kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u tyi ku'un-ti nuu ñu'u ñayíví ta nakuña-ti ta koo kua'a-ti.

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

18 Yukuan ta iketa Noé tichi varku chi'in ñasi'i-ra, chi'in se'e-ra ta chi'in chanu-ra. **19** Ta iketa tuku tandi'i kiti xaan, ta tandi'i kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta kiti ndava ñayíví; tandi'i kiti tyaku nuu ñu'u ñayíví iketa tichi varku.

20 Yukuan ta isava'a-ra nuu naa chi'in yuu nuu kuasaka'nu-ra chii Sutumañi-yo. Ta iki'in-ra tandi'i nuu kiti va'a nuu Ndyoo, ta tandi'i nuu kiti ndava cha-kuu kiti va'a nuu Ndyoo, ta icha'mi-ra chii-ti nuu naa. **21** Ta ku'va ichaa ñu'ma-ti nuu

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

Ndyoo ta ita'an iñi-ra ta ichika iñi-ra: “Ña-kuasandye'e-ké tundo'o ka'nu tye'en nuu ñu'u ñayíví chakatyí ñayívi vasu ña-va'a chika iñi-chi kuandya kivi kuu-chi randyi'i. Ta ña-kuasanaa-ké tandi'i cha-tyaku tañi ku'va isa'í i'ya. **22** Ta ku'va cha-kuakoo-ka ñu'u ñayíví ta mandí'i tu'un tachi ta tu'un natyiva'a ndatyíñu, ta cha-ñi'ñi ta cha-vichin, kivi ka'ñi ta kivi savi, ora ta ñuu.”

I'ya kuvi nuu isakita'an Ndyoo tu'un chi'in Noé

9 ¹Yukuan ta ika'an Ndyoo tyi koo va'a Noé ta se'e-ra ta katyi-ra:

—Nakuña-ndo ta ndukua'a-ndo, tyi koo-ndo tandi'i ñayívi.
 2Ta kuayu'u loko tandi'i kiti xaan iyo nuu ñu'u ñayívi chii-
 ndo, kiti ndava ñayívi, kiti chika chi'in tichi nuu ñu'u, ta
 tyaka yi'i tichi ndutyañu'u; ta cha'í chii-ti chii-ndo. 3Ta kuvi
 kachi-ndo tandi'i kiti xaan tañi icha'í kachi-ndo tandi'i nuu
 yuva. 4Soko makachi-ndo kuñu inako'o niñi tyi cha-ichityaku
 chi'in-ti kuvi. 5Ta kuenda niñi-ndo cha-ndaa ka'ín chii-ndo tyi
 tatu ka'ñi kiti xaan chii ñayivi kuakoo kuatyi-ti nuí, ta takuan
 tuku ñayivi tatu ka'ñi-chi chii ta'an-chi kuakoo kuatyi-chi nuí.

6 Ta ñayivi kuaka'ñi chii ñayivi,
 ta inka ñayivi kuaka'ñi chii-chi,
 tyi Ndyoo isava'a-ra chii ñayivi tañi ku'va iyo-ra.

7Soko ndyo'o nakuña-ndo, ta ndukua'a-ndo; ta koo-ndo tandi'i
 nuu ñu'u ñayívi.

8Yukuan ta ika'an tuku Ndyoo chii Noé ta chii se'e-ra ta
 katyi-ra:

9—Vityin sakita'ín tu'un chi'in-ndo, ta chi'in tata-ndo
 kuakoo nuu kua'an-ka kivi. 10Ta sakita'an tukí tu'un chi'in
 tandi'i kiti tyaku ndyaa chi'in-ndo, kiti ndava nuu tatyí, ta
 kiti iyo tichi ku'u, ta kiti kuvi sana ñayivi, ta tandi'i kiti iketa
 nuu varku chi'in-ndo, ta tandi'i kiti iyo nuu ñu'u ñayívi. 11Ta
 i'ya kuvi tu'un sakita'ín chi'in-ndo, ta ña-kuandaa-ka ndutya
 nuu ñu'u ñayívi ta ka'ñi-chi tandi'i ñayivi ta kiti xaan, ta ña-
 kuasatanu-ka-chi cha-iyó ñayívi.

12Ta ika'an tuku Ndyoo ta katyi-ra:

—I'ya kuvi chakuaku'va ku'va tyi isakita'ín tu'un chi'in-
 ndo iso kua'an ñayivi, ta chi'in tandi'i kiti tyaku ndyaa
 chi'in-ndo: 13Ta kuakutyaí koya'ndyi nuu viko, ta yukuan
 kuakuvi ku'va tyi isakita'ín tu'un chi'in ñu'u ñayívi. 14Ta
 ku'va kuatyanda'í viko nuu ñu'u ñayívi, ta kuatuu koya'ndyi
 nuu viko, 15ta kuakaka iñí tu'un isakita'ín chi'in-ndo, ta
 chi'in tandi'i nuu kiti tyaku. Ta ña-kuandaa-ka ndutya nuu
 ñu'u ñayívi ta sanaa-chi tandi'i ñayivi ta kiti xaan. 16Ta ku'va
 kuatuu koya'ndyi nuu viko, ta kuandye'í chii-ti ta kuakaka iñí
 tu'un isakita'ín chi'in-ndo, ta chi'in tandi'i kiti tyaku nuu ñu'u
 ñayívi.

17Ta ika'an Ndyoo chii Noé ta katyi-ra:

—Yukuan kuvi cha-cha'a ku'va tyi isakita'ín tu'un chi'in-
 ndo, ta chi'in tandi'i ñayivi ta kiti xaan iyo nuu ñu'u ñayívi.

Illustration by Carolyn Dyk.
© 2001 Wycliffe Bible Translators. Used with permission.

I'ya vachi tu'un se'e Noé

18 Ta Sem, Cam ta Jafet kuvi se'e Noé cha-iketa nuu varku. Ta Cam kuvi sutu Canaán. **19** Ta ndu'uñi ta'an-chi kuvi se'e Noé, ta chakatyí-chi ta indukua'a ñayívi tandí'i nuu ñu'u ñayíví. **20** Yukuan ta ikicha'a Noé satyiñu-ra nuu ñu'u, ta itachi-ra yutun cha'a uva. **21** Ta minuu cha'a ichi'i-ra ndutya uva cha-induu vinu, ta ichiñi loko-ra, ta tila'a-ra kandyaa-ra tichi ve'e lona-ra. **22** Ta indye'e Cam sutu Canaán tyi tila'a Noé, yukuan ta ichaka'an-ra chii ndu'uvi ta'an ñañi-ra ndyaa chata ve'e. **23** Yukuan ta iki'in Sem ta Jafet nuu soo, ta itiin-ra chi'in nusoko-ra, ta ikicha'a chika chata-ra ta isa'vi-ra chii sutu-ra. Ta takuan isa'a-ra ta ña-indye'e-ra nuu tila'a-ra. **24** Yukuan ta induku'un iñi Noé cha-ichiñi-ra, ta ichito-ra cha-isa'a Cam se'e-ra, ra-lo'o-ka. **25** Yukuan ta ityiña'a-ra chii Canaán ta katyi-ra:

Ña-va'a kuata'an Canaán,
tyi kuakuu-ra musu kue'e-ñi
nuu ndu'uvi ta'an ñañi-ra.

26 Ta ika'an tuku-ra:

Ndyoo va'a loko iñi kivi Sutumañi-yo, cha-chinu iñi Sem.

Ta nakuu Canaán musu Sem.

27 Ta Ndyoo nasandukua'a chii tata Jafet, ta ñu'u nuu kundyaa-chi.

Ta nakoo va'a iñi Jafet chi'in Sem.

Ta nakuu tuku Canaán musu Jafet.

28 Ta uñi syendu sava-ka kuiya ichityaku Noé nuu iya'a indaa ndutya nuu ñu'u ñayíví. **29** Ta iin syendu sava kuiya ichityaku-ra, ta ichi'i-ra.

I'ya vachi tu'un tata se'e Noé

10 ¹I'ya vachi tu'un tata Sem, Cam ta Jafet se'e Noé. Ta ichikoo se'e-chi nuu iya'a indaa ndutya nuu ñu'u ñayíví. ²Ta ra-kuvi se'e Jafet kivi Gómer, Magog, Maday, Javán, Tubal, Mésec ta Tirás.

³Ta ra-kuvi se'e Gómer kivi Asquenaz, Rifat ta Togarma.

⁴Ta ra-kuvi se'e Javán kivi Elisá, Tarsis, Quitín, ta Rodanín.

⁵Ta suu-chi kivi ñayíví induu ñuu yatyin yu'u ndutyañu'u. Ta ichiyo siin-chi chi'in tata-chi, ta siin siin nuu tu'un ka'an-chi ta siin siin ñu'u-chi ta siin siin ñayíví ndyakaña'a chii-chi.

⁶Ta ra-kuvi se'e Cam kivi Cus, Misrayin, Fut, ta Canaán.

⁷Ta ra-kuvi se'e Cus kivi Seba, Javilá, Sabá, Ragama ta Sabteca. Ta ra-kuvi se'e Ragama kivi Sabá ta Dedán.

⁸Ta ichikoo se'e Cus nañi Nimrod ta suu-ra kivi ra-ikuu nuu chito loko kata'an ta sakanaa-ra chii inka ñuu. ⁹Ta nuu ra-va'a cha'ñi kiti xaan kuu-ra chi'in ndatu icha'a Sutumañi-yo. Ta yukuan kuenda ka'an ñayívi: "Va'a cha'ñi-chi kiti xaan tañi sa'a Nimrod chi'in ndatu icha'a Sutumañi-yo." ¹⁰Ta ñuu nuu kicha'a ndyakaña'a-ra kivi ñuu Babel, ñuu Érec, ñuu Acad ta ñuu Calné. Ta tandí'i ñuu yukuan ndyaa nuu ñu'u nañi Sinar. ¹¹Ta ñuu yukuan iketa-ra ta kua'an-ra ñu'u Asur, ta ichikoo ñuu Nínive, ta ñuu Rejobot Ir, ta ñuu Cala isa'a-ra. ¹²Ta ichikoo tuku ñuu ka'nu Resén isa'a-ra, ta ñuu yukuan kivi ñuu ka'nu ndyaa ma'ñu ñuu Nínive ta ñuu Cala.

¹³Ta tata Misrayin kivi ñayívi ludeo, anameo, leabita, naftuita, ¹⁴patruseo, caslujita, ta caftorita. Ta ñayívi filisteo kivi tata ñayívi caslujita.

¹⁵Ta ichikoo se'e kuvi nuu Canaán nañi Sidón, ta ichikoo inka se'e-ra nañi Het. ¹⁶Ta inka tata Canaán kuvi ñayivi jebuseo, amorreo, gergeseo, ¹⁷heveo, araceo, sineo, ¹⁸arvadeo, zemareo ta ñayivi jamatita.

Ta ichityakuatyí ñayivi tata Canaán nuu kua'an-ka ityi nuu. ¹⁹Ta ikicha'a ñu'u ñuu-chi ndyaa ñuu Sidón, ta kua'an-chi ityi ñuu Guerar, ta kuandya ñuu Gaza; ta kua'an tuku-chi ityi ñuu Sodoma, ta ñuu Gomorra, ta ñuu Admá ta ñuu Zeboyín kuandya ñuu Lasa. ²⁰Ta yukuan kuvi ñayivi tata Cam ta iyo siin-chi chi'in ñayivi kuu-chi, ta siin siin nuu tu'un ka'an-chi ta siin siin ñu'u-chi ta siin siin ñayivi ndyakaña'a chii-chi.

²¹Ta ichikoo tuku se'e Sem ñañi cha'nu Jafet, ta suu-ra kuvi sutu cha'nu tandi'i tata Éber.

²²Ta ra-kuvi se'e Sem kuvi Elam, Asur, Arfaxad, Lud, ta Aram. ²³Ta ra-kuvi se'e Aram kuvi Uz, Hul, Guéter, ta Mas.

²⁴Yukuan ta ichikoo se'e Arfaxad nañi Selaj. Ta ichikoo se'e Selaj nañi Éber.

²⁵Ta ichikoo uvi ta'an se'e Éber, ta nuu-ra nañi Péleg, tyi kivi ichityaku-ra ta ita'vi ñu'u ta ichikoo siin ñayivi. Ta ñañi-ra nañi Joctán.

²⁶Ta ichikoo se'e Joctán nañi Almodad, Sélef, Jazar Mávet, Yeraj, ²⁷Hadorán, Uzal, Diclá, ²⁸Obal, Abimael, Sabá, ²⁹Ofir, Javilá, ta Jobab. Ta tandi'i ra-yukuan kuvi se'e Joctán, ³⁰ta ikicha'a ñu'u ñuu-chi ndyaa ñuu Mesá ta kua'an-chi ityi ñuu Sefar nuu kuvi yuku ityi nuu keta ora.

³¹Ta yukuan kuvi ñayivi tata Sem ta iyo siin-chi chi'in ñayivi kuu-chi, ta siin siin nuu tu'un ka'an-chi ta siin siin ñu'u-chi ta siin siin ñayivi ndyakaña'a chii-chi.

³²Ta ñayivi yukuan kuvi ñayivi se'e Noé chi'in tata-chi ta ta'an ñuu-chi. Ta suu-chi kuvi ñayivi inakutya nuu ñu'u ñayivi nuu iya'a indaa ndutya.

I'ya kuvi nuu inasama tu'un ka'an ñayivi

11 ¹Takivi tyi minuu-ñi nuu tu'un ka'an tandi'i ñayivi iyo ñayivi. ²Ta ndyaa-chi ityi nuu keta ora, ta iketa-chi kua'an-chi ta ichaa-chi nuu ndu'va ñu'u nañi Sinar, ta yukuan ichikundyaa-chi. ³Yukuan ta ikicha'a natu'un ta'an-chi ta katyi-chi:

—Natava-yo ndo'o tavi ta satyi'yo-yo.

Ta ndo'o tavi ichatyiñu-chi tyiñu nuu yuu, ta cha-nañi asfalto ichatyiñu-chi tyiñu nuu ndya'yu.

⁴Yukuan ta ika'an-chi ta katyi-chi:

—Nasava'a-yo nuu kuakuvi ñuu-yo ta sava'a-yo nuu ve'e sukun cha-kuvi torre. Ta sachaa-yo xiñi-chi ndyaa andivi, tyi takuan ta koto ñayivi tu'un-yo, ta makutyakuaty-yo nuu ñu'u ñayívi.

⁵Yukuan ta inuu Sutumañi-yo kuandye'e-ra ñuu ta torre sava'a-chi. ⁶Ta ika'an-ra ta ikaty-ra: “Iin-ñi kuvi ñayivi i'ya, ta nuu-ñi nuu tu'un ka'an-chi, ta nuu ikicha'a-chi satyiñu-chi kuvi tyiñu i'ya, ta ña-tuu cha-kuvi kasi nuu-chi cha-kuñi-chi sa'a-chi. ⁷Ta ko'o-ndo kunuu-yo ta nasama-yo tu'un ka'an-chi, tyi makutuñi-ka iñi-chi cha-ka'an ta'an-chi.”

⁸Ta takuan isa'a Sutumañi-yo ta inakutyakuaty-ra ñayivi tandi'i nuu ñu'u ñayívi, ta isandoo-chi tyiñu sa'a-chi. ⁹Yukuan kuenda ichikunañi ñuu yukuan Babel tyi yukuan inasama Sutumañi-yo tu'un ka'an tandi'i ñayivi ñayívi, ta suu-ñi yukuan inakutyakuaty-ra chii-chi nuu ñu'u ñayívi.

Imagen no disponible.

I'ya vachi tu'un ñayivi tata Sem

¹⁰I'ya vachi tu'un tata Sem: Ta cha'ichinu iin syendu kuiya-ra ta ichikoo se'e-ra nañi Arfaxad, nuu iya'a uvi kuiya indaa ndutya ñayívi. ¹¹Ta u'un syendu kuiya-ra nuu iya'a ikaku Arfaxad ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

¹²Ta oko cha'un kuiya Arfaxad ta ichikoo se'e-ra nañi Selaj. ¹³Ta kumi syendu uñi kuiya-ra nuu iya'a ikaku Selaj ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

¹⁴Ta oko uchi kuiya Selaj ta ichikoo se'e-ra nañi Éber. ¹⁵Ta kumi syendu uñi kuiya-ra nuu iya'a ikaku Éber ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

¹⁶Ta oko uchi kumi kuiya Éber ta ichikoo se'e-ra nañi Péleg. ¹⁷Ta kumi syendu oko uchi kuiya-ra nuu iya'a ikaku Péleg ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

¹⁸Ta oko uchi kuiya Péleg ta ichikoo se'e-ra nañi Reú. ¹⁹Ta uvi syendu iin kuiya-ra nuu iya'a ikaku Reú ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

²⁰Ta oko uchi uvi kuiya Reú ta ichikoo se'e-ra nañi Serug. ²¹Ta uvi syendu ucha kuiya-ra nuu iya'a ikaku Serug ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

²²Ta oko uchi kuiya Serug ta ichikoo se'e-ra nañi Najor. ²³Ta uvi syendu kuiya-ra nuu iya'a ikaku Najor ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

²⁴Ta oko iin kuiya Najor ta ichikoo se'e-ra nañi Téráj. ²⁵Ta iin syendu cha'un kumi kuiya-ra nuu iya'a ikaku Téráj ta ichikoo-ka se'e-ra, rayii ta ña'a.

²⁶Ta uñi xiko uchi kuiya Téráj ta ichikoo se'e-ra nañi Abram, Najor ta Jarán.

Ta ñayivi i'ya kuvi tata Taré

²⁷I'ya vachi tu'un tata Téráj. Ta ichikoo se'e Téráj nañi Abram, Najor ta Jarán, ta ichikoo se'e Jarán nañi Lot. ²⁸Ta xi'na-ka Jarán ichi'i cha-kuvi sutu-ra nuu kuvi ñuu Ur nuu ikaku-ra nuu iyo ñayivi caldeo.

²⁹Yukuan ta ichikoo ñasi'i Abram ta Najor. Ta ñasi'i Abram kuvi Saray ta ñasi'i Najor kuvi Milca se'e Jarán. Ta inka se'e Nacor kuvi Iscá. ³⁰Ta Saray ña'a numa kuu-ke ta ña-chikoo se'e-ke.

³¹Yukuan ta iketa Téráj ñuu Ur nuu iyo ñayivi caldeo ta kua'an-ra ityi ñu'u Canaán chi'in se'e-ra Abram, ta chanu-ra Saray. Ta kua'an tuku Lot se'e Jarán ñañi-ra. Soko ñuu nañi Jarán-ñi ichaa-chi ta yukuan ichikundyaa-chi. ³²Ta uvi syendu u'un kuiya ichityaku Téráj ta ichi'i-ra ñuu Jarán.